

Verslag PRT 3 februari 2025

Aanwezige leden: de heren De Jonge (voorzitter), Louws (Middelburg), Bertijn (Vlissingen), Tuk (Veere), Jansen op de Haar (Kapelle), Both (Reimerswaal), Weststrate (Borsele) Hulle (Terneuzen), Hageman (Hulst), Kapteijn (COA) en de dames, Vermue (VZG), Van Oostenbrugge (Sluis), Smit (Schouwen-Duiveland), Veldhuizen (Goes), Sijbers (Tholen), Maas en Meeuwisse (Noord-Beveland) en Van Veldhoven (JenV)

Ambtelijk: de heren Bakker (secretaris), Van Terheijden (asiel), Vullings en Olivier (COA) en de dames De Jonge (OEK), Jacobs (JenV) en De Vries (communicatie).

1. Opening

- a. Agenda
- b. Verslag PRT d.d. 14 oktober 2024
- c. Mededelingen

- De agenda en het verslag van de vorige vergadering worden vastgesteld.
- Yvonne van Veldhoven deelt mee dat minister voor Asiel en Migratie voornemens is om alle PRT's te bezoeken. Dit bezoek is inmiddels gepland en vindt plaats op 25 juni a.s. In de volgende vergadering zal dit bezoek worden voorbereid.

2. Ingekomen en uitgaande stukken

- a. Provinciaal verslag toegestuurd aan de Minister van A&M d.d. 31 oktober 2024
- b. Aanbiedingsbrief Verdeelbesluit Minister A&M en Verdeelbesluit Zeeland d.d. 20 december 2024
n.a.v.: uitruil met andere provincies
- c. Brief Minister A&M aan TK inzake actuele situatie asielketen en Oekraïense ontheemden d.d. 2 december 2024
- d. Brief Minister A&M aan gemeenten inzake taakstelling huisvesting 2025 I

- De bijgevoegde stukken worden voor kennisgeving aangenomen en besproken bij de betreffende agendapunten.
- Ten aanzien van de suggestie van de minister om een overschot op de provinciale opgave uit te ruilen met andere provincies, beslist de PRT dit niet te doen. Interprovinciale uitruil lijkt in de eerste plaats niet in lijn met de geest van de wet (eerlijk over alle provincies verdelen) en in de tweede plaats wordt er nu al een hogere capaciteitsbehoefte voorspeld dan de nu gehanteerde 96.000.

3. Stand van zaken Asiel

- a. Huidige stand van zaken (zie bijlage 3a)
- b. Aanbod Spreidingswet (zie bijlage 3b)
- c. Uitruil (zie bijlage 3c)
- d. AMV (zie bijlage 3d)

- De voorzitter geeft een toelichting op de realisatiepercentages in het dashboard omdat deze sterk afwijken van die van het vorige dashboard. Dit komt omdat vanaf nu wordt uitgegaan van het definitieve verdeelbesluit en niet zoals voorheen van de indicatieve verdeling van de opgave. In de communicatie wordt er op toegezien dat e.e.a. niet tot verwarring leidt.

- Gemeente Noord-Beveland geeft aan dat opvang OEK inmiddels voor 99% is gerealiseerd.
- De gemeenten Middelburg, Vlissingen, Veere, Goes en Terneuzen hebben het aanbod in kader van de Spreidingswet al gerealiseerd of lijken dat tijdig te realiseren. Ten aanzien van de duurzame opvang in Terneuzen wordt gevraagd naar de stand van zaken ten aanzien van de bestuursovereenkomst. Over enkele punten wordt nog verder onderhandeld.
- In Schouwen-Duiveland wordt hard gewerkt om de opvang per 1 augustus 2025 te realiseren. In het proces zijn er een aantal zaken die wat langer duren dan verwacht waardoor COA de deadline van 1 juli 2025 niet haalt.
- In de gemeente Kapelle vinden onderhandelingen plaats over de huur van een stuk grond. Het COA is er bijna uit met de particuliere eigenaar. Het halen van de deadline 1 juli 2025 wordt echter zeer moeilijk.
- In de gemeente Borsele is COA in onderhandeling met de gemeente over een stuk grond waarover nu bijna overeenstemming is. Er zijn ten aanzien van deze grond enkele aandachtspunten zoals de aanwezigheid van de stroom en de aansluiting op bestaande infrastructuur (in- en uitrit). Ondanks de inspanningen lijkt de deadline 1 juli 2025 moeilijk haalbaar.
- In Tholen heeft COA een projectleider aangesteld voor de realisatie van de AMV opvanglocatie. Deze opvanglocatie is voor 5 jaar. Procedures zijn daardoor wat langer. Oplevering in het 1^e kwartaal van 2026 is realistischer dan de deadline van 1 juli 2025.
- In de gemeente Hulst loopt het proces om te komen tot een opvang van 100 asielzoekers. De gemeente zit in de laatste fase van de aanbesteding. Na de aanbesteding moet de omgevingsvergunning worden aangevraagd. De deadline van 1 juli 2025 wordt daarom niet gehaald. De gemeente wil graag de gemeentelijke opvanglocatie waar momenteel 47 mensen worden opgevangen, open houden tot de nieuwe locatie opent. Ten aanzien hiervan zijn er echter wel vragen over de financiering. De financieringsregeling loopt op 1 juli van dit jaar af. Het ministerie van Asiel en Migratie wordt gevraagd hierover op korte termijn duidelijkheid te geven.
- In de gemeente Sluis heeft vandaag met COA overleg plaatsgevonden over het wijzigen van het aanbod. COA ziet mogelijkheden om op de aangeboden locatie niet dertien maanden maar 5 jaar asielzoekers op te vangen. Hierover moet nu binnen de gemeente het bestuurlijk overleg plaatsvinden en loopt het proces vertraging op. Het halen van de deadline is, ook wanneer nu toch nog wordt gekozen voor noodopvang, niet meer mogelijk.
- De voorzitter roept het COA op om in samenwerking met de gemeenten al het nodige te doen om opvanglocaties zo snel mogelijk te realiseren.
- Ten aanzien van alle ontwikkelingen biedt de Provincie aan te helpen daar waar mogelijk. Bijvoorbeeld ten aanzien van aansluitingen op nutsvoorzieningen.
- Wat betreft de termijnen van opvang wordt afgesproken dat wordt gerekend vanaf de datum dat de eerste asielzoekers op de locatie worden opgevangen. Wanneer dus is afgesproken om 13 maanden asielzoekers op te vangen, blijft dit 13 maanden, ook wanneer de opening enkele maanden naar achteren is geschoven.
- Over de gevolgen van een eventuele te late start (na 1 juli 2025) voor de SPUK regelingen, vindt nader overleg plaats met het ministerie van Asiel en Migratie. De PRT stelt zich op het standpunt dat vertragingen waarbij de gemeenten geen blaam treft, niet ten koste mogen gaan van de in het vooruitzicht gestelde bonussen. Zeker niet gelet op het voorgaande punt, dat afgesproken duur van opvang overeind blijft.

- Ten aanzien van de uitruil zijn er vanuit de PRT vragen over het instrument van de doorstroomlocatie in relatie tot het afschaffen van de voorrang en huisvestingsplicht. De betrokken gemeenten Noord-Beveland en Reimerswaal maken zich hier zorgen over.
- De gemeenten Veere, Reimerswaal en Noord-Beveland vangen extra ontheemden uit Oekraïne op. De gemeenten hebben vragen over deze opvang. Zo willen de gemeenten bij grote investeringen garanties dat vergoedingen niet worden stopgezet, wanneer de instroom daalt, en de locatie niet meer nodig is. Financiële zekerheid is in deze echt een belangrijke voorwaarde.
- Het ministerie van Asiel en Migratie geeft aan dat de RTB verlengd lijkt te gaan worden. De afspraak is gemaakt dat, Oekraïners tot een jaar na het stopzetten van de RTB recht hebben op opvang. Door het gebruik van langere transitie periodes is het makkelijker om businesscases rond te krijgen. Verder is er een doelgroep neutrale regeling in de maak. De opvanglocatie kan dan voor meerdere doelgroepen worden gebruikt. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met huurinkomsten.
- Ten aanzien van de uitruil besluit de PRT dat gemeenten doorgaan op de ingeslagen weg om de gemaakte afspraken na te komen. Er moet zo snel mogelijk duidelijkheid komen over de financiële arrangementen. Vanuit het ministerie van Asiel en Migratie komt er een overzicht van alle regelingen die wijzigen, wat die wijzigingen zijn, en per wanneer deze ingaan.
- Ten aanzien van AMV asielzoekers wordt conform het voorstel besloten een verdiepende bestuurlijke bijeenkomst te organiseren via OZO. De gemeenten die statushouders huisvesten worden bij de organisatie hiervan betrokken.
- Problematiek die speelde ten aanzien van kosten jeugdzorg en onderwijs zijn in de betreffende gevallen opgelost. In uitzonderlijke gevallen kunnen er zich echter problemen voordoen. Dat kan niet vooraf worden voorkomen. Gemeenten mogen in beginsel geen financiële nadelen ondervinden van de opvang van AMV. Het ministerie zal dan ook, wanneer er zich problemen voordoen, steeds in overleg met de betrokken gemeenten op zoek gaan naar een oplossing.

4. Huisvesting statushouders

- a. Huidige stand van zaken (overzicht afsluiting 2024; wordt nagezonden)
 - b. Ontwikkelingen huisvesting
- De bijgevoegde cijfers zijn een momentopname. Het jaar is nog niet door alle gemeenten definitief afgesloten. De cijfers geven wel een beeld van de stand van zaken. Alleen de gemeente Kapelle heeft de taakstelling gehaald en is de nieuwe taakstellingsperiode zonder achterstand begonnen. De gemeenten Hulst en Borsele hebben de taakstelling gehaald en hebben gedeeltelijk de achterstand ingelopen. Vijf van de overige gemeenten hebben flinke achterstanden, en hebben te maken met interbestuurlijk toezicht. Deze gemeenten hebben bij GS een plan van aanpak in moeten dienen waarin staat beschreven hoe de achterstanden zullen worden ingelopen.
 - Opnieuw was er in Zeeland een tekort aan koppelingen. Er waren minder tekorten dan vorig jaar. Desondanks was er in sommige gemeenten sprake van verschoonbare achterstanden. Op dit moment zijn er voor alle gemeenten voldoende koppelingen.
 - GS biedt gemeenten hulp aan bij de huisvesting en het realiseren van nieuwe huisvesting. De gedeputeerde benadrukt nog eens dat wanneer gemeenten tegen problemen aanlopen ze

dit zo snel mogelijk moeten melden zodat kan worden gekeken of zaken samen kunnen worden vlot getrokken.

- De PRT spreekt haar zorgen uit over de ontwikkelingen op het terrein van huisvesting statushouders. Vermoedelijk gaan de wetswijzigingen de doorstroming van statushouders niet bevorderen. Deze zorgen worden breed gedeeld. Verschillende betrokkenen (VNG, IPO, Kring van cnvdK en COA) wijzen de minister en politiek Den Haag ook op deze zorgen.
- Vastgesteld wordt dat de bestaande wetten, ondanks de op handen zijnde wijzigingen, worden uitgevoerd totdat ze definitief zijn ingetrokken. Dat geldt ook voor de inzet van het interbestuurlijk toezicht instrumentarium.
- Op vraag van de gemeente Borsele laat het ministerie weten dat de HAR-regeling wordt aangepast. De vergoedingen worden verhoogd en de regeling zal een langere periode gaan gelden. De herziening van de HAR-regeling is onderdeel van een pakket aan maatregelen dat op 14 februari voorligt in de Ministerraad.

5. Opvang ontheemden Oekraïne

- a. Huidige stand van zaken (zie bijlage 3a)
 - b. Gewijzigde opgave per 1 juli 2025 (zie bijlage 3a)
- In het bijgevoegde dashboard is de aangepaste inspanningsverplichting, die op 1 juli a.s. ingaat, al verwerkt. Ook de afspraken over uitruil zijn verwerkt in het dashboard.
 - De gemeenten halen de inspanningsverplichting nog niet, maar er komen wel gestaag steeds plekken bij. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld. De opvang lijkt op dit moment voldoende. De instroom is laag, landelijk gaat het om ongeveer twintig nieuwkomers per dag. Soms wordt voor deze mensen een plaats in Zeeland gevraagd. We kunnen daar dan meestal aan voldoen. Wekelijks is er in Zeeland een intergemeentelijk ambtelijk overleg over de opvang van Oekraïense ontheemden. Hiermee gaan we gewoon door.
 - Op de gemeentelijke opvanglocaties is er wel sprake van grote druk. Er is sprake van moeilijke casussen die veel aandacht van de betrokkenen vragen.
 - Uit de kamerbrief over de opvang van Oekraïense ontheemden blijkt dat van gemeenten wordt verwacht dat ze zich voorbereiden op de overgang van opvang naar meer duurzame huisvesting van mensen die in Nederland zullen blijven. De PRT stelt vast dat kaders vanuit de betrokken ministeries echter ontbreken. We wachten daarom de ontwikkelingen voorlopig af. De verwachting is dat Europese regelingen over de opvang van Oekraïense ontheemden sowieso niet wijzigingen voordat er een bestand over vrede is.
 - De gemeente Kapelle geeft aan tot ongeveer half juli 2025 enkele woningen beschikbaar te hebben voor de opvang van Oekraïners. Dit wordt doorgegeven aan het RVCS piket.

6. Communicatie

- Wat betreft communicatie is het momenteel rustig. Er zijn twee persvragen van Omroep Zeeland betreffende de huisvesting van statushouders. Deze worden beantwoord door de Provincie Zeeland als interbestuurlijk toezichthouder en door de gemeente Sluis. Met beide bestuurders is er op korte termijn een interview gepland.
- De verwachting is dat richting 1 juli 2025 er aandacht zal zijn vanuit de pers voor de vraag of de deadline voor het aanbieden van asielopvangplekken is gehaald. In de volgende

vergadering komen we hierop terug op basis van enkele bouwstenen voor een communicatiestrategie.

- We informeren de minister over eventuele vertraging wanneer over de planning meer zekerheid bestaat. Dit zal dus na de volgende vergadering van de PRT zijn.

7. W.v.t.t.k.

- Geen punten.